

[Edele Kruchow.]

økonomiske forhold er udgangspunkt for dannelsen af EF, er det jo ikke så mærkeligt, at de økonomiske samarbejdskonsekvenser diskuteres i første omgang.

Fru Ritt Bjerregaard spurgte: hvad er det, der er så godt uddannelsesmæssigt? Min vurdering er her for det første, at da der ikke er nogen, der mener, at vi ved en indtræden får ringere økonomiske vilkår, end hvis vi holder os udenfor, er der al grund til at tro, at et Danmark i EF fortsat vil have mulighed for at ofre adskilligt på uddannelse, og det er jo en væsentlig forudsætning for, at der kan føres en virkelig god uddannelsespolitik.

For det andet: de forsøg, der hidtil har været gjort på at harmonisere f. eks. en højere uddannelses normer med hensyn til minimumskrav, opstillet efter antallet af undervisningstimer i de forskellige faggrupper, som fru Ritt Bjerregaard også nævnte i går, er netop fejlet af bordet. Der var slet ingen interesse for dem, og da undervisningsministrene ved deres møde i november 1971 diskuterede disse forhold, måtte de erkende, at den vej ikke var mulig. Her vil jeg gerne sige, at jeg tror, der er mange, også blandt tilhængerne, der er enige i, at det var godt, at dette grundlag blev taget af bordet. Det blev for mig et bevis på, at foreliggende direktiver, ikke bare inden for uddannelsesområdet, men også i andre tilfælde, får en krank skæbne, når de enkelte medlemslande ikke er indstillet på at følge de ideer og ønsker, der ligger heri.

Jeg vil gerne sige til fru Ruth Olsen, der i dag nævnte nogle punkter i et udkast til fælles socialpolitik, at jeg er overbevist om, at netop nogle af de punkter, som fru Ruth Olsen nævnte, vil få samme skæbne, for der er slet ikke i øjeblikket grundlag for, efter hvad jeg har forstået, at gå ind på de tanker.

Men for at vende tilbage til uddannelsen: skal vi ikke være så ærlige at sige, at hvis vi kommer i EF, må de menneskelige kontaktmuligheder, vi allerede har i forvejen til vesteuropæiske lande, i høj grad blive

forøget? Jeg har en stærk tiltro til vores rejselystne ungdom, og jeg vil da tro, at der i fremtiden vil blive endnu flere studieophold i de forskellige medlemslande i Vesteuropa. De skal nok give alsidig inspiration til at gå i gang med nye opgaver, og man vil være parat til gensidig påvirkning — for sagen er jo den, at det ikke bare er her hos os, vi har patent på de gode ideer.

Fru Ruth Olsen citerede nogle linjer af Sullerotrapporten for at oplyse, at der i den stod, hvorledes man sørger for, at kvinder og mænd ikke får samme arbejde. På den måde undgik man så ligelønsproblemet, for det blev til et lavtlønsproblem, og så var der ikke mere at gøre ved det. Hertil vil jeg gerne sige, at Evelyne Sullerot i samme rapport peger på vejen ud af denne misere. Hun siger nemlig:

„Kun en højnelse af den almene uddannelse kan muliggøre, at kvinderne kan indpasses i samfundet på en måde, der både er fordelagtig for dem selv og for samfundet.“

Og senere fortsætter hun:

„Det er kun gennem kvindernes indtrængen i alle uddannelser og arbejdsområder, at de vil kunne undgå den økonomiske forskelsbehandling.“

Sullerotrapporten vil selvfølgelig blive brugt som arbejdsrapport, hvis kvinders uddannelsesforhold skal drøftes i EF-organer, og skulle danske forhandlere til den tid sidde med omkring et forhandlingsbord, så må det glæde fru Ruth Olsen, at der i den danske kvindekommisions betænkning fra 1968, nr. 504, der handler om kvinders uddannelsesproblemer, står:

„Skal kvinderne opnå reel ligestilling med mænd, er en del af de fundamentale forudsætninger, at de opnår et lige så højt og alsidigt uddannelsesniveau. Lønniveau, avancementsmuligheder og politisk indflydelse hænger nøje sammen med uddannelsesproblemerne.“

Som man altså kan forstå, vil der være de skønneste muligheder for et godt samarbejde mellem danske kvinder og kvinder i fælles-